

महाराष्ट्र शासन
महिला व बाल विकास विभाग
शासन निर्णय क्रमांक- एबावि-२०२१/प्र.क्र.१०६/का-५
नविन प्रशासन भवन, तिसरा मजला,
मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,
मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२.
दिनांक:- ८ जानेवारी, २०२६.

संदर्भ :-

१. महिला व बाल विकास विभाग, शासन निर्णय क्र.एबावि-२०२१/प्र.क्र.१०६/का-५, दि. १२.०८.२०२१
२. महसूल व वन विभाग शासन निर्णय क्र. कार्यशा-२०२५/प्र.क्र.०६/म-८, दि. ०९.०४.२०२५
३. विभागीय आयुक्त, छत्रपती संभाजीनगर विभाग तथा अध्यक्ष समिती क्र. १ यांचे पत्र क्र. २०२५/मशाका१ /र. व का./ समिती सुसुत्रीकरण /प्र.क्र./कावि-२७१, दिनांक ०९.०७.२०२५

प्रस्तावना :-

महिला व बाल विकास विभागा मार्फत केंद्र पुरस्कृत एकात्मिक बाल विकास सेवा योजना कार्यक्रमाखाली "पुरक पोषण आहार" ही योजना राबविण्यात येते. या केंद्र पुरस्कृत योजनेमधून अंगणवाडीतील लाभार्थ्यांना गरम ताजा आहार व TMR चे वितरण करण्यात येते. केंद्र शासनाच्या मार्गदर्शक सूचनांनुसार ग्रामीण/आदिवासी व नागरी भागाकरीता जिल्हाधिकारी यांचे अध्यक्षतेखाली जिल्हास्तरीय पोषण आहार समित्या संदर्भाधीन क्र. १ येथील दि. १२.०८.२०२१ रोजीच्या शासन निर्णयान्वये गठीत करण्यात आल्या आहेत.

२. राज्य शासनाच्या धोरणात्मक योजनांमध्ये प्रत्यक्ष अनुभव व प्रतिक्रिया समाविष्ट करून कार्यक्षम, परिणामकारक आणि लोकाभिमुख प्रशासन निर्माण करण्याच्या दृष्टीने महसूल प्रशासनाच्या अध्यक्षतेखालील गठीत विविध समित्यांचा आढावा घेऊन सुसुत्रीकरण करण्याच्या अनुषंगाने विभागीय आयुक्त, छत्रपती संभाजीनगर विभाग यांचे अध्यक्षतेखाली (समिती क्र. १) संदर्भाधीन क्र. २ येथील शासन निर्णय दि. ०९.०४.२०२५ अन्वये समिती स्थापन करण्यात आली होती. सदर समितीने उपरोक्त नमूद शासन निर्णय दि. १२.०८.२०२१ अन्वये गठीत जिल्हा पोषण आहार समित्यांचे पुनर्गठन करण्याची संदर्भाधीन क्र. ३ येथील दिनांक ०९.०७.२०२५ रोजीच्या पत्रान्वये शिफारस केलेली आहे. त्यानुसार सदर समित्यांचे पुनर्गठन करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय :-

एकात्मिक बाल विकास सेवा योजने अंतर्गत ग्रामीण व नागरी भागासाठी खालीलप्रमाणे जिल्हास्तरीय पोषण आहार समितीचे पुनर्गठन करण्यास या शासन निर्णयान्वये मान्यता देण्यात येत आहे. :-

अं.क्र.	पदनाम	समितीवरील पदनाम
१.	जिल्हाधिकारी	अध्यक्ष
२.	मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद	सदस्य
३.	जिल्हा महिला व बाल विकास अधिकारी	सदस्य

४.	जिल्हा वन अधिकारी (सामाजिक वनीकरण/ CAMPA)	सदस्य
५.	उप विभागीय दंडाधिकारी	सदस्य
६.	मुख्य वैद्यकीय अधिकारी, आरोग्य आणि कुटुंब कल्याण	सदस्य
७.	जिल्हा कार्यक्रम व्यवस्थापक (NHM)	सदस्य
८.	जिल्हा शिक्षणाधिकारी	सदस्य
९.	जिल्हा नियोजन अधिकारी	सदस्य
१०.	जिल्हा कार्यक्रम अधिकारी (मबावि) (ग्रामीण व आदिवासी भागाकरिता)	सदस्य सचिव
११.	बाल विकास प्रकल्प अधिकारी तथा नोडल अधिकारी (आयुक्त, एकात्मिक बाल विकास सेवा योजना, नवी मुंबई यांचेमार्फत ज्यांना घोषित करण्यात येईल ते नोडल अधिकारी म्हणून घोषित केलेले) (शहरी भागाकरिता)	सदस्य सचिव
१२.	जिल्हा अधिकारी, ग्रामीण विकास/ग्रामीण सामान्य जीवन मिशन (Rural Livelihoods Mission)	सदस्य
१३.	जिल्हा आयुष अधिकारी	सदस्य
१४.	कार्यकारी अभियंता (सार्वजनिक आरोग्य अभियांत्रिकी, पाणी आणि स्वच्छता)	सदस्य
१५.	जिल्हा कृषी अधिकारी/ जिल्हा फलोत्पादन अधिकारी	सदस्य
१६.	अध्यक्षाद्वारे नामनिर्देशित जिल्ह्यातील इतर कोणतेही विभाग प्रमुख	सदस्य
१७.	अध्यक्षांनी नामनिर्देशित पोषण तज्ञ (२)	सदस्य

२. उपरोक्तप्रमाणे जिल्हास्तरीय आहार समितीची कार्यक्षमता संदर्भाधीन क्र. १ येथील दिनांक १२.०८.२०२१ रोजीच्या शासन निर्णयामध्ये नमूद केल्यानुसार कायम राहिल. त्यानुसार केंद्र शासनाचे पूरक पोषण आहारासंदर्भातील नियम, मार्गदर्शक सूचना व त्यानुषंगाने राज्य शासनाकडून प्राप्त होणा-या सूचना व निर्देश विचारात घेऊन सदर समितीने कार्यवाही करावी.

३. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा सांकेतांक २०२६०१०८१४५७५४२३३० असा आहे. हा शासन निर्णय डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(वि. रा. ठाकूर)
सह सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

१. मा. मुख्यमंत्री महोदयांचे सचिव, मंत्रालय, मुंबई,
२. मा. उपमुख्यमंत्री (गृहनिर्माण) महोदयांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई,

३. मा. उपमुख्यमंत्री (वित्त) महोदयांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई,
४. मा.मंत्री / मा. राज्यमंत्री (म.व बा.वि.) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
५. अपर मुख्य सचिव (महसूल व वन विभाग) यांचे स्वीय सहाय्यक, मंत्रालय, मुंबई.
६. आयुक्त, एकात्मिक बाल विकास सेवा योजना, नवी मुंबई,
७. सर्व विभागीय आयुक्त,
८. सर्व जिल्हाधिकारी,
९. सर्व मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद,
१०. सर्व विभागीय उपायुक्त, महिला व बाल विकास,
११. सर्व जिल्हा कार्यक्रम अधिकारी (महिला व बाल विकास), जिल्हा परिषद.
१२. सर्व बाल विकास प्रकल्प अधिकारी (नागरी/ग्रामीण/आदिवासी) प्रकल्प.
१३. निवड नस्ती (का-५), महिला व बाल विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२.